



شکاف کام و لب

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: کمیته آموزش بیمار

تاریخ بازنگری: پاییز ۱۴۰۲

منابع: ClinicalKey, WebMD, Mayo clinic

❖ شرح بیماری

شکاف کام و لب نقایص مادرزادی هستند که در آن بافت دهان یا لب در خلال تکامل جنین به خوبی تشکیل نشده‌اند. البته شکاف کام و لب جزء نقایص مادرزادی قابل ترمیم هستند.

شکاف لب به شکل یک سوراخ یا شکاف باریک روی پوست لب بالا است که می‌تواند تا بینی گسترش یابد. شکاف کام یک سوراخ در سقف دهان و حفره بینی است. بعضی از بچه‌ها هم شکاف کام و هم شکاف لب دارند و برخی دیگر یکی از شکاف‌ها را به تنهایی دارند پسرها به نسبت دخترها بیشتر به شکاف لب مبتلا می‌شوند در حالی که دخترها بیشتر به شکاف کام مبتلا می‌شوند.

سه نوع متفاوت از شکاف‌ها وجود دارد :

- ✓ شکاف لب بدون شکاف کام
- ✓ شکاف کام بدون شکاف لب
- ✓ شکاف لب و کام با هم

❖ علائم

شکاف کام و لب بلافاصله پس از تولد کودک قابل تشخیص است و نشانه آن در واقع همان بروز شکاف در محل است.

❖ علل شایع

علت ایجاد این شکاف‌ها ناشناخته است اما پزشکان معتقد هستند که محیط و ژنتیک هر دو، در ایجاد شکاف‌ها موثر

هستند (مانند مصرف بعضی داروها یا مصرف الکل در دوران بارداری)

❖ عوارض احتمالی

عوارضی که به دنبال این مشکلات ممکن است فرد را تهدید نماید به موارد زیر می‌توان اشاره نمود:

- ✓ افزایش احتمال سرما خوردگی، کاهش شنوایی، اشکال در سخن گفتن و مشکلات دندانی مانند نبودن یک دندان، دندان زیاد یا نابجا و یا بدشکل بودن آن‌ها
- ✓ این کودکان مستعد عفونت‌های گوش نیز می‌باشند
- ✓ کودک مبتلا به شکاف کام دارای مشکلاتی در حفره بینی به هنگام تغذیه می‌باشد. جهت تغذیه این نوزادان سر پستانک‌های ویژه‌ای تهیه شده است تا به کودک جهت تغذیه، کمک کند.





❖ تشخیص

پزشک جهت تشخیص و درمان اقدامات زیر را انجام می‌دهد:

- ✓ شکاف لب و کام عللانی در ظاهر صورت کودک ایجاد می‌کنند که معمولاً در سونوگرافی قبل از تولد نیز قابل تشخیص می‌باشد. در غیر اینصورت بلافاصله بعد از تولد تشخیص داده می‌شود.
- ✓ کودک باید از نظر شنوایی، گفتار، تغذیه، دندان‌ها و عواطف بررسی شود و اقدامات لازم برای او انجام پذیرد.

❖ درمان

- ✓ درمان اصلی شکاف‌ها جراحی است که معمولاً در سن ۱۸-۱۲ ماهگی انجام می‌گیرد. شکاف لب اغلب به یک عمل جراحی ترمیمی نیاز دارد به ویژه اگر یک طرفه باشد. در طی این عمل جراح یک برش دو طرف شکاف ایجاد می‌کند، که از لب تا سوراخ بینی امتداد دارد و سپس دو طرف به همدیگر بخیه می‌شوند.
- ✓ شکاف لب دو طرفه ممکن است به دو جراحی نیاز داشته باشد. جراحی شکاف کام به دلیل نیاز به ساختن یک کام جدید مشکل‌تر است ایجاد کام جدید باعث کاهش شانس عفونت‌های گوش میانی، بهبود در رشد دندان‌ها و استخوان‌های صورت کودک و پیشرفت تغذیه و توانایی

سخن گفتن می‌شود. جهت ترمیم شکاف کام چندین جراحی انجام می‌شود که به عمق و بزرگی سوراخ بستگی دارد.

- ✓ جراحی‌ها معمولاً ۶ ماه یکبار انجام می‌شوند که جراح کودکان طی معاینات مکرر زمان انجام جراحی را برای کودک پیش‌بینی می‌کند.



❖ فعالیت

محدودیت ندارد، فقط در مورد فعالیت پس از عمل با پزشک مشورت کنید.

❖ رژیم غذایی و تغذیه

مایعات صاف شده به کودک بدهید و جهت شروع غذای سفت با پزشک مشورت کنید.

❖ در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

- ✓ ۷ روز بعد از عمل جهت برداشتن تورم، قرمزی و افزایش درد
- ✓ جهت کنترل شنوایی کودک

“ارتباط با ما”

تلفن تماس: ۰۳۵۳-۳۱۲۲۲۳۰

ایتا: ۰۹۹۶۵۲۵۰۰۶۹

آدرس اینترنتی: rahnemoon.ssu.ac.ir